

Visoka turistička škola strukovnih studija
Beograd, 2013/2014.

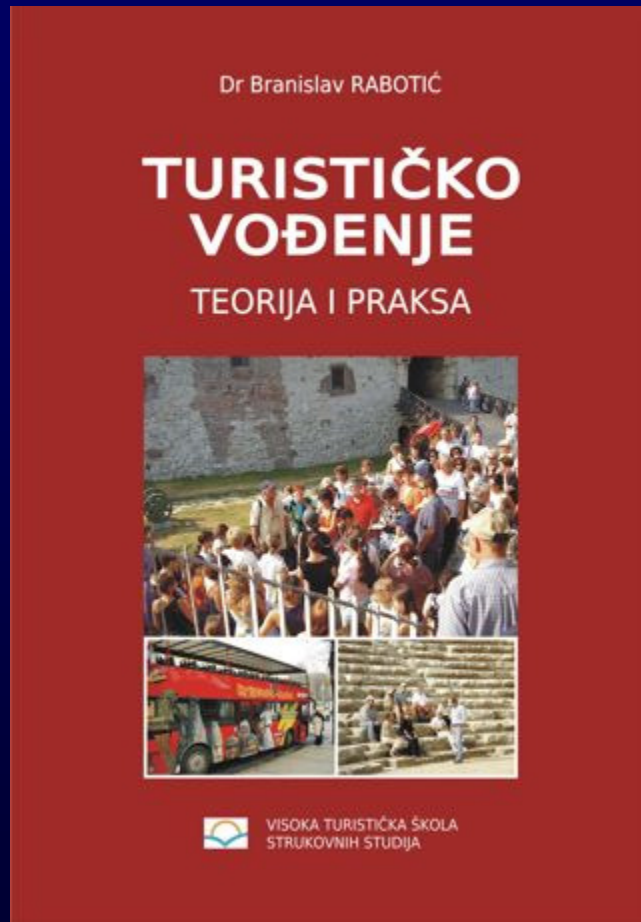
Predmet: **TURISTIČKO VOĐENJE**

Predavanje 1

Turizam i turističko vođenje

Dr Branislav Rabić

Literatura za pripremu ispita



Osnovna

- Rabotić, B. (2011). **Turističko vođenje – teorija i praksa**. Visoka turistička škola.

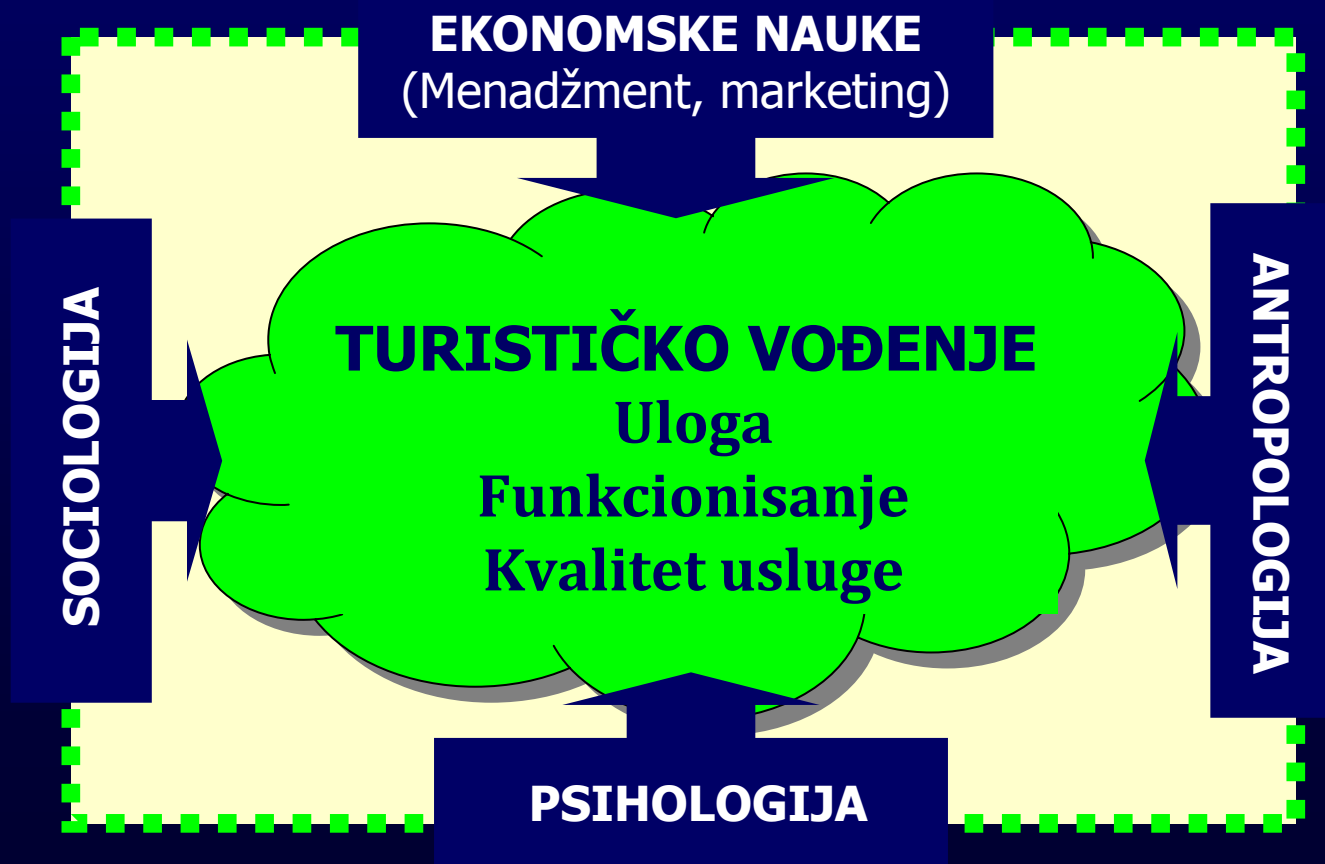
Dopunska

- Pond, L.K. (1993). **The Professional Guide: Dynamics of Tour Guiding**. John Wiley & Sons.
- Pastorelli, J. (2003). **Enriching the Experience; An Interpretive Approach to Tour Guiding**. Hospitality Press Australia.

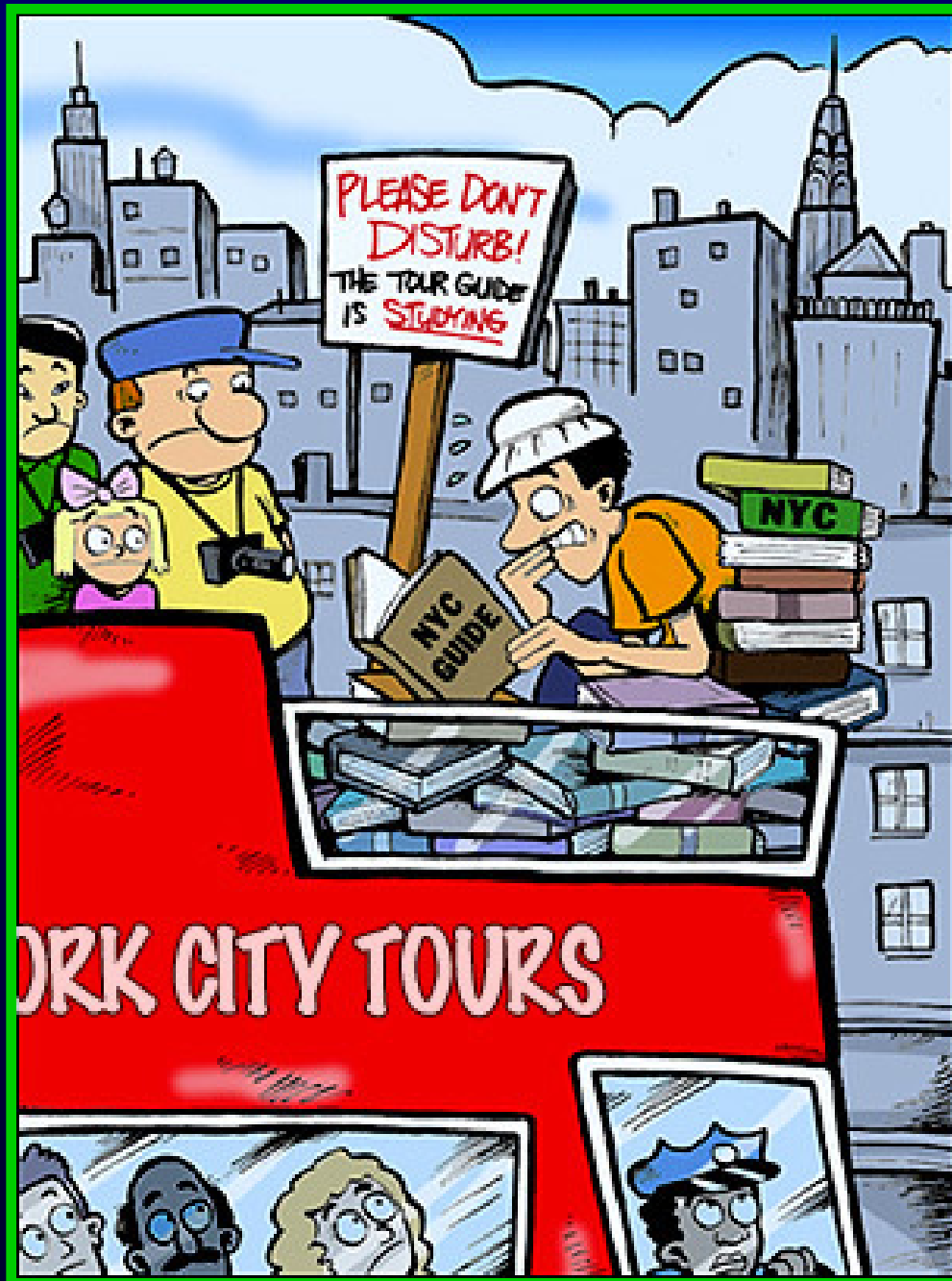
Način ocenjivanja

<i>Aktivnost</i>	<i>Max. bodova</i>
Redovno pohađanje predavanja i vežbi	10
Kolokvijum I, II	25
Seminarski rad	10
Usmeni ispit	55

Turističko vođenje kao predmet istraživanja

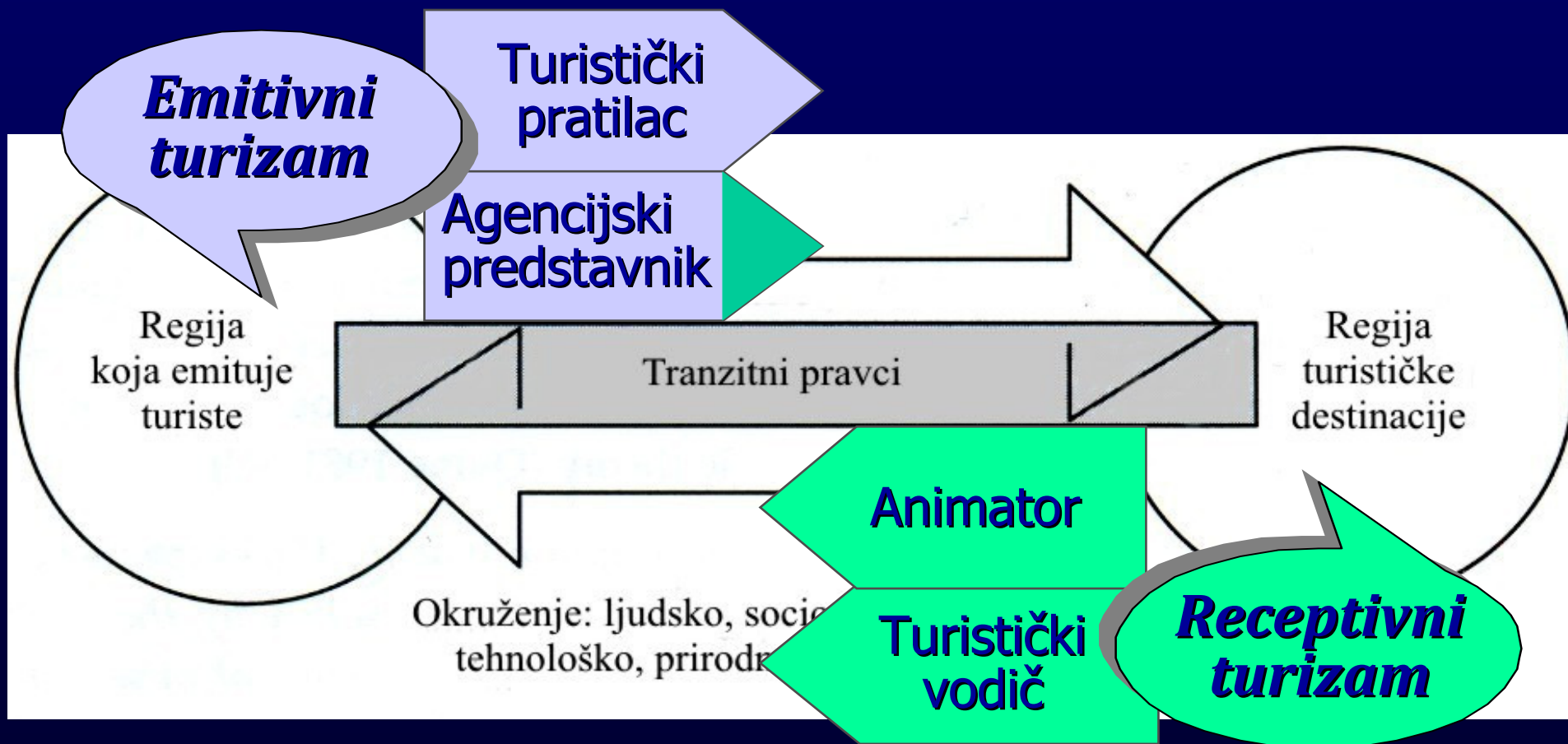








Usluge u turizmu



Turistički vodič / pratilac / predstavnik

Turistički vodič

Tourist Guide

Licensed Guide

Registered Guide

'Local' Guide

Site Guide

Step-on Guide

Turistički pratilac

Tour Guide

Tour Manager

Tour Director

Tour Leader

Tour Escort

Program Director

Predstavnik

Representative

Resort Manager

Trouble-shooter

Razlikovanje uloge vodiča i uloge pratioca

- Gde i kako se ostvaruje uslužni kontakt sa turistima?
- Šta je opredeljujući sadržaj uslužnog kontakta?
- U čije ime i za čiji račun nastupa davalac usluge?

TURISTIČKI VODIČ	TURISTIČKI PRATILAC
Dočekuje turiste u destinaciji njihovog putovanja	Kreće sa turistima iz mesta polaska, prati ih i sa njima se vraća
Posao mu se odnosi na geografski definisan prostor (destinacija)	Posao mu se odnosi na putovanje kao takvo, bez obzira na određite
Nezvanično predstavlja destinaciju („ambasador turizma“)	Zvanično predstavlja tuoperatora za kojeg i radi („produžena ruka“).
Ima svojstvo stručnog lica kome je, u najvećem broju zemalja, neophodna dozvola (licenca)	Ima svojstvo stručnog lica, kome najčešće nije potrebna posebna dozvola
Posедуje verifikovano znanje (specijalizovano školovanje ili obuka, stručni ispit, test i sl.)	Poseduje neverifikovano znanje stečeno samoinicijativno ili neobaveznom edukacijom
Delatnost je u velikom broju zemalja regulisana propisima	Delatnost najčešće nije regulisana, samo posredno propisima koji se odnose na organizatora putovanja.
Krajnji korisnici usluga su i grupe i pojedinci (individualni posetioци)	Krajnji korisnici njegovih usluga su samo turističke grupe

- ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ,
ΤΟ ΦΑΓΗΤΟ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΤΑ

- SMOKING, FOOD AND DRINK
ARE NOT PERMITTED ON THE SITE



- ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΞΕΝΑΓΗΣΗ
ΧΩΡΙΣ ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

- GUIDING VISITORS WITHOUT
A PERMIT IS PROHIBITED



- ΜΗΝ ΠΑΤΑΤΕ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

- DO NOT STEP
ON THE ANCIENT REMAINS



Definicija pojma: turistički vodič

'Lice koje vodi posetioce (turiste) na jeziku po njihovom izboru, tumači im kulturno-istorijsko i prirodno nasleđe određenog područja i, po pravilu, poseduje kvalifikacije priznate od odgovarajućih vlasti'.

EU, 2003. [EN13809]

Definicija pojma: turistički pratilac

'Lice koje u ime organizatora putovanja, prati grupu na turističkom putovanju (turi), nadgleda realizaciju programa – itinerer, usluge i sve aspekte aranžmana, sa ciljem da se putovanje ugovoreno između organizatora i putnika ostvari u potpunosti i kvalitetno...'

EU, 2003. [EN13809]

Turistički agencijski predstavnik

'Lice koje u ime organizatora putovanja nadgleda izvršenje boravišnih aranžmana u destinaciji (letovanje, zimovanje), predstavlja ga pred pružaocima usluga, rešava potencijalne probleme na licu mesta i brine da se ugovorni odnos između turoperatora i putnika ostvari u potpunosti'.

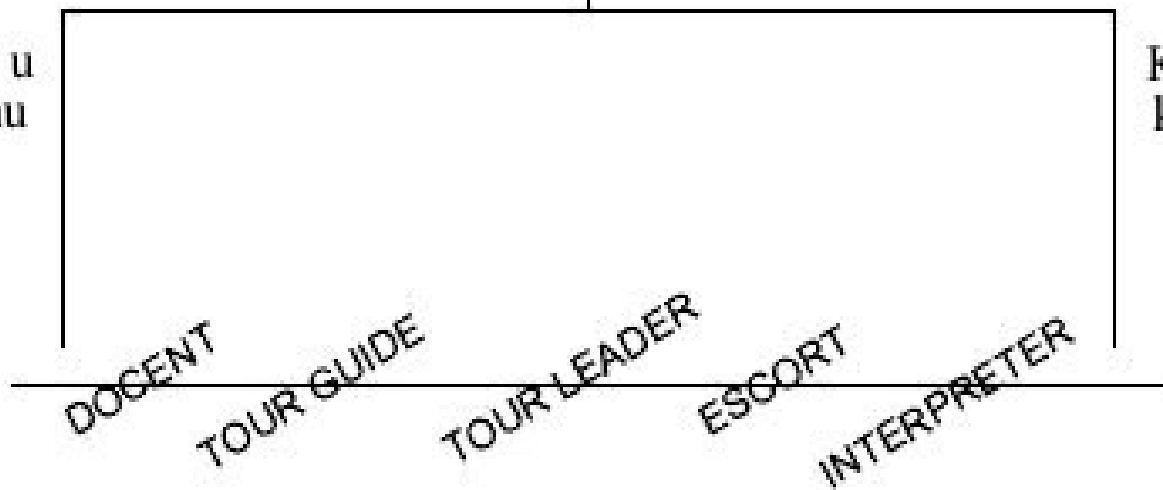
Spektar engleskih naziva u profesiji vođenja turista

Nazivi koji se pojavljuju u bilo kojoj tački ili na međusobno smenjivim tačkama duž kontinuuma

Kraj skupa u
kontinuumu



Step
On
Guide



Kraj skupa u
kontinuumu



Tour
Manager

Sadržaj turističkog vođenja

Na osnovu postojećih definicija u literaturi, vođenje uključuje:

- Usmeravanje turista u prostoru.
- Pokazivanje atrakcija – spolja i iznutra.
- Tumačenje atrakcija – odlika i konteksta.
- Informisanje i savetovanje turista u destinaciji.
- Interpersonalna komunikacija.

Vodiči u prošlosti...

- počeci: Egipat, oko 460. g. stare ere
- antička Grčka i Rim:
ἐξηγηταί, exegeti
μυσταγωγοί, mistagogi
- kritike na račun antičkih vodiča:
navalentnost, brbljivost, izmišljotine
(Plutarh)
- srednji vek: vodiči grupnih hodočašća –
geografski i spiritualni aspekt vođenja
- 'Grand Tour' XVII-XVIII v. *'cíceroni'*

Počeci savremenog turističkog vođenja

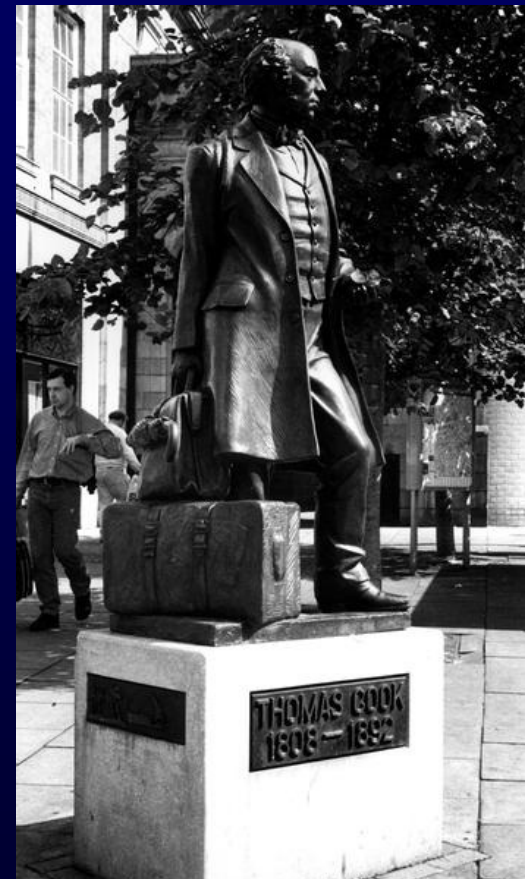
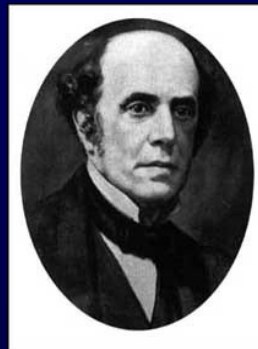
19. vek

- gradski vodiči sa stalnom platom
- Thomas Cook, vodič tura za Pariz i 1856. prve kružne ture po Evropi (**uglašeni i obavešteni vodiči**)
- dr Benzinger, nemački naučnik vodio turiste u Svetoj zemlji

20. vek

- ex YU: 1937. **Pravilnik za vođenje stranaca po gradu** (Dubrovnik)

Thomas Cook – turistički agent, organizator i vodič-pratilac



'Svetac-zaštitnik savremenih turističkih vodiča'